

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

655.4(063)

Szerző

Cím *Kiadók nemzetközi kongresszusa.*Forrás: *Pesti hírlap.*

Bp.

1913 4/3

Hely

Idő

" 1913 "

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Kiadók nemzetközi kongresszusa.

A kultura fokmérőjének az angol a szappan elhasznált mennyiségét mondja, a német a gyárkémények tömegét, de azt is el lehetne mondani, hogy a kultura országútján a távmérő oszlopok a könyvek halmazai. Budapestén jelenleg a kultura legigazibb képviselői üléseznek. Amint az ember neveiket olvassa és hallja a Brockhaus, Larousse, Sonzogno, Reclam, Ullstein, Hachette nevét, menten eszébe jut ezernyi könyv, kotta címe, melyből tanult, melyben gyönyörködött, mely barátja, tanulótársa, vigasztalója s leghivebb utitársa volt, s melyeknek minden gondolata, tanulsága és öröme a szerzőtől az olvasóig ezeknek a hatalmas kiadócégeknek a segítségével jutott. Hatalmas vagyonok urai ezek a kiadó világcégek, de rengeteg mennyiségű kultura és tudás halmozódik is fel azokban a foliáns tömegekben, mely vagyonuk alapja és gazdagsága.

A mi fővárosunk örömmel üdvözölheti vendégeit, kik jóakarattal és barátsággal sokat tehetnek a kelet magyarjáért, anélkül, hogy akkor is mást tennének, mint alapjában saját érdekeiket szolgálják. Hiszen csak azt várja tőlük az ember, hogy a nagyvilággal összekössenek bennünket, amint összekötötték a világ-színpadok széles e világot a magyar drámák megismertetésével. Ha csak azt közlik a nagy világgal, amit itt láttak és hallottak, hogy él itt a Duna partján egy fejlődő nagy kulturájú nemzet, melynek fővárosában lüktet az élet, melynek fővárosát a természet szébbnek teremtette minden más városnál — nekünk már az is elég. És mondani mást úgy sem mondhatnak.

Már volt idő, mikor a magyarság képviselte Európa kulturáját és Budavárba tanulni jöttek a külföld nemes urfiái; volt idő, mikor a kis Erdély volt a kultur-világ közepe, a gondolat-szabadság, a felvilágosodás sziklavára; volt idő, mikor Franciaországban a magyar urak együtt dolgoztak a franciák legnagyobbjaival — ennek a nemzetnek a kulturáját kell megteremteni, mert a legrégebb családfája van, a legnemesebbek közül való. Hogy ~~született-e~~ *született-e* ezt vendégeink? Ha nem tudják, meg kell tudniok. De megtudhatták már ma délután, mikor egy szakosztályi ülésen a pornografia elleni harcra volt szó. A német, a francia, az olasz védelemre szorul a pornografia ellen — mi csak a behozatal ellen kell védekezzünk. Külföldön nagy kiadóházak élnek meg a pornografia gyártásából: nálunk még egyetlen kiadó sem foglalkozott vele. A mi kulturánk semmi téren nem ismeri az el-fajzást.

A kongresszusról következő tudósításunk számol be:

Vasárnap kezdődött a VIII. nemzetközi kiadói kongresszus mintegy háromszáz kiadó részvételével. Délelőtt tíz óraker a nemzetközi végrehajtó bizottság ülésezett az Athenaeum üléstermében. Délután a Vigadó előtt gyülekezve, a kongresszus tagjai automobilon megtekintették a fővárost. Este kilenc óraker ismerkedési estély volt a Vigadóban.

Hétfőn délelőtt volt a kongresszus ünnepélyes megnyitó ülése a Magyar Tudományos Akadémia disztermében. Dr. W. P. San Stockum, a tavalyi amsterdami nemzetközi kiadói kongresszus elnöke nyitotta meg a diszülést és üdvözölte a VIII. kongresszus résztvevőit, majd az elnöki széket átadta Ranschburg Viktornak, az idei kongresszus elnökének. Ranschburg Viktor melegen üdvözölte a tagokat és örömeinek adott kifejezést.

hogy a kongresszus ezuttal Magyarországon, illetve Budapesten ülésezik. Azután röviden ismertette Magyarországon kulturájának fejlődését, amely nem szütködködik szép korszakokban és behatóan foglalkozott a magyarországi könyvtermelés fejlődésével és kiemelte a nyugati népek állandó befolyását hazánk nemzeti életére. Rámutatott a magyar irodalom és a magyar sajtó állandó fejlődésére, amire nézve érdekes statisztikai adatokat sorolt fel. Ezután a kiadók kongresszusainak eddigi eredményeit és vívmányait ismertette és kimutatta, hogy mily hasznosak voltak azok a kiadók erkölcsi és anyagi érdekeire és hogy másfelől mennyire erősítették az összetartozás érzését a kiadók között. Annak a reménynek a tolmácsolásával nyitotta meg végül a VIII. nemzetközi kiadói kongresszust, hogy a vívmányok nem fognak az előbbi kongresszusok eredményei mögött visszamaradni. Ezután Jankovich Béla kultuszminiszter mondott üdvözlő beszédet, majd Törv. Gusztáv államtitkár bejelentette, hogy javában készül a törvényjavaslat, amely szerint Magyarország csatlakozik a berni egyezményhez. Heltai Ferenc főpolgármester a főváros nevében üdvözölte a kongresszus tagjait, majd Berzeviczy Albert v. b. t. t. mondott üdvözlő szavakat a tudományos akadémia nevében. Üdvözlő beszédeket mondtak még: Fouret René (francia), Meiner Artur (német), Müller Wilhelm (osztrák), Cornélis Lebegue (bélga), Try de Wilhelm (dán), Bailly Jailliere (spanyol), Serget Ch. (amerikai), Hetzel Jules (Páris), Barbaro Piero (olasz), Nygard William (norvég), de Lange Albert, Robbers I. G., Ettinger Th., Bonnier J. A. (svéd), Finckh Ernst (Svájc), I. Melly (Bern.) Végül az elnök bejelentette a kongresszus tagjainak a programot.

Hétfőn disz-előadás volt az Operában a kiadói kongresszus tagjainak tiszteletére. Erre a disz-előadásra igen ügyesen állították össze a műsort; aféle vegyes műsort, melyben ugyszólván minden genre képviselve volt. Nagy hatást keltett a Rákóczi-induló a Berlioz átiratában, ugyszintén a Hunyady László nvtánva és második felvonása, de zajos tetszést aratott a Hoffmann meséből a velencei kép és az Amor játéka című Mozart-ballet is. Az előadás derekán nagyobb szünet is volt, ezalatt a kongresszus tagjai és hölgyeik pompás buffet mellett közölhették egymással impresszióikat a mai tárgyalásról.